

Iz rada Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske

*Slavica Banić**

I. Uvod

U sustavu državne uprave u Republici Hrvatskoj, kao svojevrsna potpora radu Vlade odnosno središnjih tijela državne uprave, djeluju i uredi Vlade Republike Hrvatske za obavljanje posebnih stručnih poslova. Neki od tih ureda zbog specifičnosti svoga posla i djelokruga više su izloženi javnosti, dok se o drugima malo zna ili se gotovo ništa ne zna. Među uredima o radu i djelokrugu kojih se malo zna u javnosti jest i Ured za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ured). Sam naziv Ureda većinu građana koji se javljaju u Ured asocira na službu koja bi trebala znati sve što se trenutačno događa u zakonodavstvu i službu koja ima ili bi morala imati konačnu riječ o svim pitanjima iz zakonodavstva. U jednom dijelu takve predodžbe građani nisu daleko od istine. Ured je doista jedino mjesto u sustavu državne uprave koje ima cjelokupan pregled trenutačnog zakonodavstva u zemlji i koje aktivno pridonosi sustavnoj izgradnji pravnog sustava Republike Hrvatske. Stoga je i ovaj rad usmjeren na upoznavanje stručne i šire javnosti o položaju, djelokrugu i radu te o problemima s kojima se Ured suočava u obavljanju svoga posla.

* Slavica Banić, dipl. iur., predstojnica Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske

II. Pravni okvir djelokruga Ureda

Ured je osnovan Zakonom o Vladi Republike Hrvatske¹ radi obavljanja stručnih poslova koji se odnose na davanje mišljenja o uskladenosti prijedloga zakona, konačnih prijedloga zakona i drugih akata iz djelokruga Vlade RH (u daljnjem tekstu: Vlada) s Ustavom i pravnim poretom RH, pripremanje i izradu prijedloga akata koje donose Vlada i Hrvatski sabor, ako ga za određene akte zaduži Vlada, davanje stručnog mišljenja središnjim tijelima državne uprave u vezi s primjenom zakona i drugih propisa te obavljanja poslova koji se odnose na pravodobnu objavu zakona i drugih propisa u *Narodnim novinama*.

Uredbom o Uredu za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske² pobliže je uređen djelokrug Ureda, način upravljanja Uredom, okvirni broj potrebnih državnih službenika te druga pitanja od značenja za rad Ureda.

Radom Ureda upravlja predstojnik³ Ureda kojeg imenuje i razrješava Vlada na prijedlog predsjednika Vlade. Predstojnik može imati zamjenika i više pomoćnika koje također imenuje i razrješava Vlada, na prijedlog predstojnika Ureda. U Uredu je pored predstojnika i zamjenika predstojnika Ureda zaposleno devet savjetnika, jedan administrativni tajnik i jedan daktilograf operater. Poslove savjetnika u Uredu može obavljati diplomirani pravnik koji ima deset godina radnog iskustva u struci te položen državni stručni ispit.

Sistematizacija poslova koje obavljaju savjetnici u Uredu podijeljena je prema djelokrugu Vladinih stalnih radnih tijela – koordinacije za društvene djelatnosti i ljudska prava, koordinacije za gospodarstvo te koordinacije za unutarnju i vanjsku politiku.

Područje poslova društvenih djelatnosti i ljudskih prava trenutno obavljaju dva savjetnika koji prate, proučavaju, razmatraju i pripremaju mišljenja o prijedlozima akata iz područja kulture, znanosti, odgoja

¹ Narodne novine (NN) br. 101/98, 15/00, 117/01, 199/03 i 30/04.

² Uredba je objavljena u NN br. 70/01 i 12/05.

³ Za potrebe ovog rada korištene su imenice u muškom rodu radi jednostavnijeg praćenja teksta. Sve imenice izražene u muškom rodu odnose se na jednak način na imenice u ženskom rodu u odgovarajućem padežu.

i obrazovanja, informiranja, športa, mirovinskog osiguranja, zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, radnih odnosa, socijalne skrbi te svih drugih akata kojima se štite i promiču ljudska prava.

Područje poslova gospodarstva obavljaju četiri savjetnika koji prate, proučavaju, razmatraju i pripremaju mišljenja o prijedlozima akata iz područja industrije, energetike, poljoprivrede, šumarstva, pomorstva, prometa i veza, prostornog uređenja i graditeljstva, zaštite prirode i okoliša, trgovine, zaštite potrošača, carinskog sustava i politike, javne nabave, vodoprivrednog gospodarstva, financija itd.

Područje poslova unutarnje i vanjske politike obavljaju dva savjetnika koji prate, proučavaju, razmatraju i pripremaju mišljenja o prijedlozima akata iz područja unutarnjih poslova, pravosuđa i uprave, obrane, državne službe, međunarodnog prava, imovinskopравnih poslova itd.⁴

III. Položaj i uloga Ureda u postupku predlaganja akata

Uloga i značaj Ureda uvjetovani su kako zakonom i Uredbom propisanim djelokrugom tako i njegovim položajem u postupku predlaganja i donošenja akata. Sukladno Poslovniku Vlade Republike Hrvatske⁵ (u daljnjem tekstu: Poslovnik Vlade), svi prijedlozi akata koji se predlažu Vladi na donošenje moraju, prije upućivanja Vladi na razmatranje i donošenje, imati mišljenje Ureda (pored mišljenja Ministarstva financija i Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija te drugih tijela državne uprave u djelokrug kojih ulaze pitanja koja se uređuju tim prijedlozima). Predlagatelj je dužan Vladi dostaviti materijal usklađen s pribavljenim primjedbama za koje je ocijenio da ih može prihvatiti, s tim da je za primjedbe koje nije prihvatio dužan dostaviti pisano očitovanje o razlozima neprihvatanja. Tek tako »opremljeni« prijedlozi mogu biti predmet rasprave na sjednicama stručnih skupina kao radnih

⁴ Za potrebe ovog rada samo su djelomično navedena područja koja su na temelju prijedloga akata predmet proučavanja u Uredu.

⁵ NN br. 101/98, 15/00, 117/01, 199/03, 30/04 i 22/05.

tijela koordinacija i potom koordinacija koje su stalna radna tijela Vlade osnovana radi davanja mišljenja, prijedloga i stručnih obrazloženja o pitanjima iz djelokruga Vlade.

Ured, u odnosu na druge Vladine stručne službe, ima »stalno mjesto« u radu stručnih skupina i koordinacija. Sudjelovanje predstavnika Ureda obvezno je i na stručnim skupinama i na koordinacijama te je u tom smislu Ured neizostavni čimbenik u postupku pripremanja materijala za raspravu na Vladi.

Posebnost Ureda ogleda se u njegovu položaju i ulozi u radu sjednice Vlade. U radu sjednice Vlade obvezno sudjeluje predstavnik Ureda koji se može javiti za sudjelovanje u raspravi ako iz materijala ili iz rasprave ocijeni da je prijedlog predloženog akta u suprotnosti s Ustavom ili zakonom, a ima pravo upozoriti i na odnos nekog pitanja prema pravnom sustavu RH. Vlada može zadužiti Ured da pripremi prijedloge zakona i drugih propisa te drugih akata ili može ovlastiti Ured da pravno uobliči ili normativno popravi materijal u skladu sa zaključkom donesenim tijekom rasprave o pojedinom predmetu na dnevnom redu Vladine sjednice.

Predstojnik Ureda rijetko se koristi mogućnošću raspravljanja na sjednici Vlade. Većina primjedaba ili sumnji na ustavnost ili zakonitost predloženog akta iznosi se u raspravama na stručnim skupinama i koordinacijama na kojima se zauzima konačno stajalište o pojedinom pitanju.

IV. Pregled statističkih podataka obrađenih predmeta u Uredu za 2005. godinu

Ured se u protekloj, 2005. godini očitovao ili dao mišljenja o:

- 192 nacrtu prijedloga zakona ili nacrtu prijedloga izmjena i dopuna zakona;
- 158 nacrtu prijedloga uredbi ili nacrtu prijedloga uredbi o izmjenama i dopunama uredbi;
- 56 nacrtu prijedloga zakona o potvrđivanju međunarodnih ugovora, sporazuma ili konvencija;
- 51 nacrtu prijedloga odluka o pokretanju postupka za sklapanje međunarodnih sporazuma ili ugovora;

- 19 prijedloga uredbi o objavi međunarodnih ugovora ili sporazuma;
- 35 prijedloga međunarodnih ugovora ili sporazuma između Republike Hrvatske i neke druge države ili međunarodne organizacije;
- 20 molbi za tumačenje zakona;
- 5 prijedloga za davanje vjerodostojnog tumačenja članaka zakona;
- 270 prijedloga odluka Vlade koje se donose radi provedbe određenog zakona ili na temelju Zakona o Vladi RH, radi uređivanja pojedinih pitanja iz nadležnosti Vlade ili određivanja mjera, davanja suglasnosti ili potvrđivanja akata drugih tijela i pravnih osoba te radi odlučivanja o drugim pitanjima o kojima se ne donosi propis;
- 36 prijedloga zaključaka Vlade, kojima se utvrđuju stajališta Vlade o provedbi utvrđene politike i određuju zadaće tijelima državne uprave;
- 16 prijedloga za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonima koje je Ustavni sud RH, primjenom odredaba čl. 25. i 42. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske,⁶ poslao na očitovanje;
- 14 prijedloga ili zahtjeva za ukidanje ili poništenje po pravu nadzora na temelju čl. 264. Zakona o općem upravnom postupku;⁷
- 14 nacрта prijedloga pravilnika na koje Vlada daje suglasnost;
- 26 nacрта prijedloga statuta na koje Vlada daje suglasnost;
- 11 prijedloga programa;
- 16 prijedloga memoranduma ili protokola.

Ti se podaci odnose na službeno primljene predmete i ne uključuju usmena očitovanja ili mišljenja kao i sudjelovanje u radnim skupinama kada to okolnosti slučaja zahtijevaju.

⁶ NN br. 49/02 – pročišćeni tekst.

⁷ NN br. 53/91 i 103/96.

Ured je u nekoliko navrata zbog specifičnosti ili hitnosti izmjena za potrebe Vlade pripremio izmjene i dopune zakona, a redovito za Vladu priprema nacrt prijedloga Zakona o ovlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora.

Ured svakodnevno prima telefonske pozive građana koji traže pomoć u vezi s tumačenjem pojedinih odredaba zakona ili u vezi s ostvarivanjem svojih prava, zatim radi davanja informacija kojem se nadležnom tijelu trebaju obratiti radi zaštite svojih prava, radi davanja informacija o propisima koji jesu ili nisu na snazi, a ima i građana koji se žale Uredu na postupanje nekih službi te onih koji daju primjedbe na pojedine odredbe zakona i prijedloge za njihovu promjenu. Najčešći su ipak upiti u kojem je broju *Narodnih novina* objavljen neki propis. U Ured pristižu i pisane predstavke ili pritužbe na rad pojedinih tijela državne uprave, a ponekad i na rad sudbene vlasti.

Ured se u okviru svoga djelokruga brine i o pravodobnoj objavi zakona i drugih propisa u *Narodnim novinama*, službenom listu Republike Hrvatske. Predstojnik Ureda po položaju je glavni urednik službenog lista. Svaki broj *Narodnih novina* koncipiran je u Uredu za zakonodavstvo s redoslijedom objave pojedinih propisa i prethodnom provjerom o pravnom utemeljenju za objavu u *Narodnim novinama*. Praksa objavljivanja akata različite pravne naravi zadnjih godina upućuje na potrebu razmatranja preoblikovanja službenog lista na više posebno označenih izdanja u kojima bi se razgraničili propisi od akata tijela koji nemaju obilježja propisa.

Ovdje je važno napomenuti da Ured nema ovlasti sadržajno razmatrati akte koji dolaze na objavu. Djelokrug Ureda sužen je na pravodobnu objavu propisa u *Narodnim novinama*. Moguće pogreške koje postoje u sadržaju ili pravna utemeljenost ili neutemeljenost za donošenje provedbenih propisa (u nadležnosti ministra ili ravnatelja državne upravne organizacije) nisu predmet razmatranja Ureda. U praksi, međutim, Ured upozorava na očite nedostatke u propisu i pomaže donositeljima akata u ispravljanju kad je to moguće.

Mišljenja Ureda nisu obvezujuća. Stručni nositelj izrade prijedloga akta nije dužan prihvatiti primjedbe Ureda, ali je, kao što je već rečeno, obvezan dostaviti pisano očitovanje o razlozima zbog kojih ih ne prihvaća. Neobvezatnost na postupanje sukladno mišljenju nalazi svoje opravdanje u činjenici da Ured nije tijelo koje neposredno primjenjuje zakon i nema posebna stručna znanja i iskustva iz tolikih područja

da bi sa sigurnošću mogao svojim mišljenjem proturječiti prijedlozima rješenja stručnog nositelja.

Unatoč neobvezatnosti prihvaćanja mišljenja, primjedbe i mišljenja Ureda o pojedinim pitanjima prihvaćaju se i ugrađuju u tekst u najvećem dijelu. Primjedbe Ureda na nomotehnički izričaj ili odgovarajuću primjenu nomotehničkih pravila redovito se u cijelosti prihvaćaju i usklađuju s mišljenjem Ureda. Isto vrijedi i za mišljenja glede ustavnosti ili zakonitosti predloženih rješenja. Primjedbe koje se odnose na nedorečenost rješenja, mogućnosti višeznačnog tumačenja ili konfuzije u provedbi prihvaćaju se ovisno o stajalištu stručnog nositelja o krajnjem cilju koji se želio postići predloženim rješenjem.

V. Najčešći problemi u radu Ureda

Problemi s kojima se Ured suočava u svom radu su višestruki.

Najakutniji i gorući problem u radu Ureda je nedostatak vremena za ozbiljno i sveobuhvatno razmatranje prijedloga. Uredu se redovito ostavlja premalo vremena za davanje mišljenja. Takav pristup bitno uvjetuje razinu odnosno dubinu razmatranja prijedloga akta. Ured se u takvim slučajevima ograničava na primjedbe koje su uglavnom načelne i općenite naravi i najvećim dijelom usredotočene na ustavnost i zakonitost predloženih rješenja. Nomotehničke primjedbe ograničene su na pitanja predmeta uređenja prijedloga akta i eventualno na prijelazne i završne odredbe. Posljedica nedostatka vremena za razmatranje i proučavanje predmeta bitno utječe na kvalitetu predloženih propisa i otvara prostor različitom tumačenju i postojanju pravnih praznina.

Nedostatak vremena za razmatranje predmeta posebno je izražen zadnjih godina otkada je započeo postupak sveobuhvatnog usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s propisima Europske unije. Stručni nositelji izrade nacrtu prijedloga zakona suočeni su s nizom objektivnih poteškoća (prevodenje propisa, usuglasivanje novih standarda s pravnim sustavom RH, simulacije provedivosti rješenja ili troškova uvođenja novih instituta u sustav, potrebe izmjene važećih rješenja i sl.), posljedica kojih su prekratki rokovi izrade i time skraćivanje potrebnog vremena za pribavljanje relevantnih mišljenja drugih nadležnih tijela, a time i mišljenja Ureda.

Sadržajno, problemi koji se sustavno javljaju pri razmatranju prijedloga akata su ovi:

- nesustavna i nedosljedna primjena temeljnih propisa za potrebe prijedloga akta;
- osnaživanje i ustaljenje loše prakse;
- nepoznavanje odredaba Poslovnika Vlade koji propisuje postupak predlaganja;
- pogrešno pozivanje na odredbe članaka u kojima je sadržan pravni temelj za donošenje propisa;
- nedorečenost, nerazumljivost, konfuznost i proturječnost pojedinih rješenja unutar samog prijedloga;
- nesukladnost nenormativnog dijela ili obrazloženja normi s normativnim dijelom prijedloga akta;
- nepoznavanje temeljnih nomotehničkih pravila pri izradi prijedloga propisa; itd.

U praksi se događa da prijedlozi definiraju pojmove pojedinih instituta i uređuju njihovu pravnu narav bitno odstupajući od definicija i pravne naravi tih instituta u temeljnom propisu koji ih uređuje. Tako se, primjerice, događa da se prijedlogom akta koristi ili uređuje pojam koji je u dijelu nesukladan pojmu temeljnog propisa ili se za potrebe tog akta određeni pojam uređuje na sasvim drugačiji način.

Nadalje, događa se da prijedlozi akata slijede rješenja iz prošlosti koja ni tada nisu bila, a ni sada nisu odgovarajući put rješenja, odnosno koji nemaju svog pravnog utemeljenja ili ne mogu biti uređeni na dotičan način. Međutim, jednom tako doneseni uspjevaju »popločiti« put drugim sličnim slučajevima i time pridonijeti zaobilaženju propisa koji jasno propisuju granice određenog postupanja. U te slučajeve mogu se svrstati prijedlozi zaključaka i odluka kojima se prekoračuju granice njihova mogućeg sadržaja i uređuju odnosi s obilježjima propisa.

Nedorečenost, nerazumljivost te konfuznost i međusobna proturječnost pojedinih rješenja unutar samog prijedloga vrlo su čest problem pri razmatranju prijedloga. Pri izradi propisa ne udovoljava se načelu jasnoće, kvalitete i kvantitete stila pravne norme. Prijedlozi normi opterećeni su nepotrebnim ponavljanjem, dodatnim pojašnjavanjem, velikim brojem riječi te zaključcima koji više pripadaju obrazloženju norme, ali ne i njezinu sadržaju. Nadalje, događa se da u prijedlogu ne

postoji jednoobraznost u korištenju pojmova za određeni institut. Tako se, primjerice, prijedlog koristi pojmovima dopuštenja, odobrenja ili dozvole za temeljno definiran pojam dozvole, zatim se na jednom mjestu, primjerice, spominju »mjere«, a na drugom se govori o »radnjama«, s tim da »radnje« znače »mjere« jer se upravo pozivaju na odredbu koja govori o »mjerama« i sl. Posljedica toga je mogućnost različitog tumačenja propisa, postojanje pravnih praznina i omogućivanje diskrecijskog ponašanja, što otežava primjenu propisa, uzrokuju njihovu čestu promjenu i, u konačnici, unosi pravnu nesigurnost u sustav.

U praksi postoji niz slučajeva da je nenormativni dio prijedloga zakona ili drugog propisa u nesuglasju s prijedlogom normi. Nenormativni dio prijedloga zakona, sukladno Poslovniku Hrvatskog sabora,⁸ sadržava ustavnu osnovu donošenja zakona, ocjenu stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom te posljedice koje će donošenjem zakona proisteći, ocjenu i izvore potrebnih sredstava za provođenje zakona, tekst prijedloga zakona s obrazloženjem i tekst odredbi važećeg zakona koje se mijenjaju odnosno dopunjuju, ako se predlaže izmjena ili dopuna zakona. Događa se da prijedlozi normi ne slijede ocjenu stanja i osnovna pitanja koji opisuju, objašnjavaju i pretpostavljaju potrebu izrade prijedloga zakona ili njegovu izmjenu. Ili su ocjena stanja i osnovna pitanja preširoko postavljena ili prijedlozi normi nisu uspjeli zadovoljiti cilj iz ocjene stanja. Nadalje, u ocjeni izvora potrebnih sredstava za provođenje zakona stručni nositelji izrade prijedloga navode da provedba zakona neće iziskivati financijska sredstva, a prijedlog normi predviđa osnivanje tijela ili propisuje obveze kojih je posljedica određeno financijsko opterećenje za državu. Stručnim nositeljima prijedloga zakona ponekad je vrlo teško definirati razloge zbog kojih predlažu donošenje zakona po hitnom postupku. Poslovnik Hrvatskog sabora jasno propisuje slučajeve u kojima se zakon može donijeti po hitnom postupku. Najčešći razlog za predlaganje donošenja zakona po hitnom postupku jesu »drugi osobito opravdani državni razlozi« koje je ponekad vrlo teško obrazložiti.

Nepoznavanje temeljnih nomotehničkih pravila pri izradi prijedloga akta nedvojbeno bi se moglo podvesti pod probleme koji se odnose na nedorečenost i nerazumljivost prijedloga, ali se napominje posebno

⁸ NN br. 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02 i 91/03.

u smislu problema koji se odnose na nesistematičan, konfuzan i kompliciran pristup obradi prijedloga normi pri izmjenama i dopunama zakona ili drugih propisa. Tako se događa da se jednom brisani članci »vraćaju u život« novim izmjenama, ne propisuje se prijelazni režim, mijenjaju se već konzumirane odredbe, mijenjaju se stavci članaka koji nemaju stavke, poziva se na odredbe članaka koji se ni u kojem slučaju ne mogu dovesti jedni s drugima u vezu, u izmjenama i dopunama poziva se na odredbe »ovog zakona« ili »zakona« koji unose konfuziju u primjeni jer se ne može odrediti misli li se na materijalnopravne odredbe osnovnog zakona ili materijalnopravne odredbe zakona o izmjenama i dopunama, itd.

Dodatni problem s kojim se Ured susreće u svom radu, i koji će sve većim stupnjem usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s europskim sljedećih godina biti još izraženiji, jest prilagođivanje standardima i pravnim shvaćanjima koji nisu uobičajeni ili su sasvim nepoznati hrvatskoj pravnoj tradiciji. Usklađivanje neminovno ima kao posljedicu suočavanje s granicama elastičnosti okvira hrvatskog pravnog sustava. Ured je u takvim situacijama, zbog svojih posebnih stručnih znanja i iskustava, aktivan i bitan čimbenik u iznalaženju mogućih rješenja. Činjenica je, međutim, da novi instituti ili uspostava novih tijela (primjerice osnivanje tzv. regulatornih tijela) otvaraju niz pravnih pitanja koja se odnose na njihovo značenje, položaj, ulogu i svrhu u hrvatskom pravnom sustavu.

VI. Umjesto zaključka

Iz svega rečenog nameće se pitanje stvarnog položaja Ureda za zakonodavstvo. Nesumnjivo je da Ured ima važno mjesto u izgradnji hrvatskog pravnog sustava. Količina predmeta kojima se Ured svakodnevno bavi, o kojima se očituje, područja koja prati i pitanja koja rješava, upućuju na tu važnost i njegov značaj. Ured je Vladina sigurnosna brana u zaštiti vladavine prava i očuvanja pravne sigurnosti. Ugled Ureda unutar središnjih tijela državne uprave je neupitan. Primjedbe se bez obzira na svoju narav najvećim dijelom prihvaćaju i mišljenje Ureda najčešće se uvažava. Ipak, na poboljšanju rada Ureda može se još puno toga učiniti. Bitan preduvjet kvalitetnije obrade predmeta je dos-

ljedna primjena i poštovanje odredba Poslovnika Vlade koje se odnose na postupak podnošenja prijedloga Vladi na razmatranje i donošenje. Paralelna dostava predmeta na mišljenje Uredu i istodobno uvrštavanje takvog predmeta na dnevni red stručnih skupina ili koordinacija sužava prostor djelovanja Ureda i onemogućuje ozbiljno i cjelovito razmatranje.

Statistika obrađenih predmeta u 2005. jasno pokazuje stupanj opterećenosti savjetnika i objektivnu nemogućnost udovoljavanja narastajućim zahtjevima posla. Ured je, stoga, potrebno dodatno osnažiti većim brojem savjetnika koji imaju posebna znanja i iskustva za obavljanje tog posla radi daljnjeg nesmetanog i svestranog obavljanja zadaća Ureda. Trenutačno stanje državne uprave, kojoj mahom nedostaju diplomirani pravnici, s jedne strane, i specifična znanja i vještine potrebne za obavljanje posla savjetnika u Uredu uz nužnih deset godina radnog iskustva kao preduvjeta za zapošljavanje u Uredu, s druge strane, okolnosti su koje otežavaju i dijelom priječe zapošljavanje kvalitetnih savjetnika. Novim Zakonom o državnim službenicima⁹ otvara se prostor za zapošljavanje diplomiranih pravnika koji s manje godina radnog iskustva, uz ciljanu izobrazbu i osposobljavanje za rad u Uredu, mogu odgovoriti zahtjevima posla i usavršiti se za stručno davanje mišljenja.

Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije nametnulo je potrebu dodatnog obrazovanja i usavršavanja savjetnika u Uredu, čemu se u Uredu u zadnje vrijeme posvećuje velika pozornost. Savjetnici u Uredu sudjeluju u radu savjetovanja i seminara kad god je to moguće. Ured je otvoren za sve oblike suradnje sa svim institucijama, ustanovama ili udruženjima kojima je svrha promicanje i unapređivanje pravne znanosti u teoriji i praksi. Do sada je suradnja ostvarena s Institutom za javnu upravu i Pravnim fakultetom u Zagrebu (Katedrom za europsko pravo), a uspješni kontakti ostvareni su s Pravnim fakultetom u Rijeci i Hrvatskim udruženjem za kaznene znanosti i praksu, s kojima predstoji uspostavljanje bliže suradnje s ciljem razmjene iskustava i ciljane izobrazbe savjetnika u Uredu.

⁹ NN br. 92/05.